

Aytən Şiraz qızı Cəfərli
Bakı Dövlət Universiteti
Doktorant

E-mail: Halfmoon2013ah@gmail.com
<https://orcid.org/0009-0002-8122-6070>

AZƏRBAYCANIN ENERJİ SİYASƏTİ: 2003–2018-Cİ İLLƏR ÜZRƏ İNKİŞAF TENDENSİYALARI

Azərbaycan Respublikası müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra, ölkə sənayesinin həm neft, həm də qeyri-neft sahələri sürətli inkişaf tempinə qədəm qoydu. Bu dövrün əsas xüsusiyyətlərindən biri hər iki sektorun bir-biri ilə sıx əlaqədə olmaqla yanaşı, həm də müstəqil şəkildə inkişaf etməsidir. Əvvəllər neft sənayesi dominant mövqedə olsa da, 2000-ci illərdən etibarən bu vəziyyət dəyişmiş, qeyri-neft sektoru da iqtisadiyyatda mühüm yer tutmağa başlamışdır. Bununla belə, hər iki sahə arasında qarşılıqlı asılılıq, xüsusilə də enerji istehsalında özünü daha qabarıq şəkildə göstərir. İlham Əliyevin Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilməsindən sonrakı ilk onillikdə imzaladığı fərman və sərəncamlar, qəbul etdiyi dövlət proqramları Ümummilli lider Heydər Əliyevin ümumi iqtisadi islahatlar kursunun davamıdır. Bu siyasət nəticəsində qeyri-neft sənayesinin inkişafında yeni bir mərhələyə qədəm qoyulmuşdur. 2004-cü ildə qəbul edilmiş “Azərbaycan Respublikası regionlarının sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı (2004-2008-ci illər)” bu istiqamətdə atılan mühüm addımlardan biri idi. Təkcə regionların deyil, Bakı şəhərinin də inkişafı üçün bir sıra proqram və layihələr, o cümlədən “Bakı şəhərinin qəsəbələrinin 2006-2007-ci illər üzrə sosial-iqtisadi inkişafının sürətləndirilməsinə dair Tədbirlər Proqramı” həyata keçirilmişdir. Bu proqramların əsas məqsədi yeni müəssisələr və iş yerləri yaratmaq, əhalinin həyat şəraitini yaxşılaşdırmaq idi [14, s. 1].

Elektroenergetika sənayesində iki mərhələli inkişaf. Qeyri-neft sənaye sahələri içərisində elektroenergetika sənayesi xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Bu sektor İlham Əliyevin hakimiyyətinin ilk illərindən inkişaf etməyə başlasa da, özünün ən yüksək səviyyəsinə 2013-cü ildə sənaye parklarının yaranması ilə çatmışdır. Bu inkişaf iki əsas mərhələyə bölünə bilər: birinci mərhələ elektrik avadanlıqları zavodlarının istismara verilməsi ilə, ikinci mərhələ isə əsasən bu sahə ilə bağlı yeni müəssisələrin açılması ilə xarakterizə olunur. Bu mərhələlər bir-biri ilə sıx əlaqəli olaraq sektorda kompleks inkişafı təmin etmişdir.

Azərbaycan təkcə təbii sərvətləri olan neft və qazı deyil, həm də elektrik enerjisini qonşu ölkələrə ixrac edir. Ölkədə elektrik enerjisinin həcmnin artmasına səbəb olan amillərdən biri 2003-cü ildə fəaliyyətə başlayan "Qaradağ–Digah–Şimal" DRES-i olmuşdur. Növbəti illər ərzində, xüsusilə də qarşıdakı beş ildə, yeni enerji güclərinin yaradılması nəinki əhalinin elektrik enerjisinə olan tələbatını ödəmiş, həm də bu sahənin dayanıqlılığını artırmışdır. 2004-2009-cu illər ərzində ölkədə 7-si regionlarda olmaqla, cəmi 9 elektrik stansiyası tikilmişdir. Bunlardan üçü Naxçıvan Muxtar Respublikasında, digərləri isə Astara, Şəki, Xaçmaz və Sumqayıtda inşa olunaraq istifadəyə verilmişdir [14, s. 1]. Bütün bunlar regionların elektrik enerjisi ilə fasiləsiz təminatı üçün atılmış mühüm addımlar idi. Qeyri-neft sənayesinin inkişafına mühüm təsir göstərən amillərdən biri də 2005-ci ildə Səngəçal terminalında Xəzər Enerji Mərkəzinin fəaliyyətə başlaması olmuşdur. Bundan başqa, regionlarda, məsələn, 2006-cı ildə Şəkidə “Şəki Modul Tipli Elektrik Stansiyası”, [8, s. 113] eləcə də “Naxçıvan Modul Tipli Elektrik Stansiyası” istifadəyə verilmişdir [9, s. 247]. Bu layihələr regionların elektrik enerjisi ilə təminatında əhəmiyyətli rol oynamışdır [7, s. 237].

Bakı və Abşeron yarımadasında enerji təchizatı. Bölgələrlə yanaşı, Bakı və Abşeron yarımadasında elektrik enerjisinə olan tələbatı tam ödəmək üçün yeni müəssisələr tikilərək istismara verilmişdir. 2007-ci ildə əsası qoyulmuş “Bakıelektrikşəbəkə” ASC-nin “Bilgəh” və “Buzovna” adlı yarımstansiyaları yarımadaın elektrik enerjisi ilə təminatında mühüm rol oynamışdır. Bir il sonra isə Qaradağ rayonunda “Səngəçal” elektrik stansiyası istifadəyə verilmişdir. Bu stansiya istehsal gücünə görə ölkənin mühüm enerji istehsalçılarından biridir [10, s. 261]. 2010-cu ildə daha bir elektrik yarımstansiyası – 110/35/10 kilovoltluq “Xocasən” yarımstansiyası fəaliyyətə başlamışdır. Prezident İlham Əliyevin açılışında iştirak etdiyi bu yarımstansiyada hər birinin gücü 40 meqavoltamper olan 2 transformator, 10 və 35 kilovoltluq qapalı paylayıcı qurğular quraşdırılmışdır. Prezidentin çıxışında qeyd etdiyi kimi: “Baxmayaraq ki, Azərbaycanda son illərdə bir neçə böyük elektrik stansiyası tikilib və bu gün imkanlarımız tələbatdan üstündür, biz gələcəyi nəzərə almalıyıq. Beş ildən, on ildən sonra da Azərbaycanın uğurlu inkişafı davam edəcəkdir. Biz enerji mənbələrindən bəhrələncəyik. Elə etməliyik ki, enerji imkanlarımız heç olmasa, 5-10 il tələbatdan qabaq olsun. Biz bunu yaradırıq.” Qeyd etmək lazımdır ki, aparılan bu quruculuq işləri Vətən müharibəsi nəticəsində azad edilmiş Qarabağın ayrı-ayrı vilayətlərində də uğurla həyata keçirilir. Həmin bölgələrin elektrik enerjisi ilə təmin olunması da dövlət strategiyasının əsasını təşkil edir [11, s. 159].

Naxçıvan Muxtar Respublikasında yerləşən Arpaçay Su Elektrik Stansiyası 2013-cü ildə illik 60 kilovat saat elektrik enerjisi istehsal edərək Naxçıvanın enerjiyə olan tələbatının 20%-ə qədərini ödəyir. Prezident bu stansiyanın açılışında vurğulamışdır: “Enerji təhlükəsizliyi əsas məsələdir və bu gün bu, Naxçıvanda öz həllini tapır. Əminəm ki, gələcəkdə bu sahədə əlavə tədbirlərin görülməsi nəticəsində Naxçıvandan qonşu ölkələrə daha da böyük həcmdə elektrik enerjisinin ixracı mümkün olacaqdır.” Arpaçay Su Elektrik Stansiyasının gücü saniyədə 20,5 meqavatdır [12, s.118].

2013-cü ildə bir neçə əlavə layihə də reallaşdırıldı. Şabran rayonunda tikilmiş Taxtakörpü-Ceyranbatan su kanalı və eyniadlı su anbarı, eləcə də istehsal gücü 25 meqavat olan Taxtakörpü Su Elektrik Stansiyasının açılışı oldu. Bütün bu tədbirlər şimal bölgəsinin enerji ilə təminatının yaxşılaşdırılması baxımından mühüm rol oynamışdır. Həmin il paytaxtın bəzi rayonlarında da yeni yarımstansiyalar fəaliyyətə başladı. Bunlara Nərimanov rayonundakı 110/35/6 kilovoltluq yarımstansiya, Nəsimi rayonundakı 117 sayılı, Suraxanı rayonundakı “Hövsan”, Binəqədi rayonundakı 207 sayılı, Səbail rayonunun Bibiheybət qəsəbəsindəki 102 sayılı 35 kilovoltluq yarımstansiyalar, həmçinin Bakıdakı 35/10 kilovoltluq “Gənclik” və 35/6 kilovoltluq 118 sayılı yarımstansiyaların istifadəyə verilməsi Bakı şəhərinin enerji tələbatının ödənilməsi baxımından mühüm bir addım oldu [13, s. 321].

Elektrik Avadanlıqları İstehsalı Müəssisələrinin Sayı (2003-2018)

Təqdim olunan məlumatlara əsasən, 2003-cü ildə 54 müəssisə ilə başlayan dövr, sonrakı illərdə kiçik dalğalanmalarla davam etmişdir. Müəssisələrin sayı 2007-ci ildə 57 ilə ən yüksək həddə çatdısa da, 2012-ci ildə 38 ilə ən aşağı səviyyəyə enmişdir. Bununla belə, 2012-ci ildən sonra ardıcıl artım tempi müşahidə olunmuş və 2018-ci ildə müəssisələrin sayı yenidən 54-ə çataraq 2003-cü il səviyyəsinə qayıtmışdır. Bu göstəricilər ölkədə elektrik avadanlıqları istehsalı sektorunda illər üzrə dinamik dəyişiklikləri əks etdirir. Göründüyü kimi, XXI əsrin əvvəllərində bu növ müəssisələrin sayında azalma müşahidə olunsa da, 2016-cı ildən etibarən burada artım dinamikası nəzərə çarpır. Bu canlanma sektorun bərpası və inkişafı barədə müsbət siqnallar verir [5].

Beynəlxalq Sərgilərdə Azərbaycan Təmsilçiliyi. 2017-ci ilin may ayında 28 ölkədən 331 şirkətin qatıldığı beynəlxalq sərgidə Azərbaycanı elektroenergetika sahəsində iki əhəmiyyətli müəssisə öz məhsulları ilə təmsil edirdi. Həmin ildə, peşəkar mühəndislik və qəlibçilik ənənələrinə sadıq qalan “Metak” müəssisəsi intensiv bağçılıq üçün xüsusi kənd təsərrüfatı avadanlıqlarının istehsalına başlamışdır. Bundan əlavə, 1997-ci ildən

Azərbaycanda fəaliyyət göstərən “Kaspi Yıldız Azər-Türk” müəssisəsi də bu sahədə öz mövqeyini qoruyaraq əhəmiyyətli yer tutmağa davam edirdi.

Kompüter və Digər Avadanlıqlar İstehsalı Müəssisələrinin Sayı (2003-2018)

İl	Müəssisələrin sayı	İl	Müəssisələrin sayı
2003	23	2011	33
2004	21	2012	25
2005	22	2013	23
2006	23	2014	24
2007	28	2015	24
2008	32	2016	25
2009	41	2017	23
2010	33	2018	26

Təqdim olunan cədvəl 2003-2018-ci illər ərzində Azərbaycanda kompüter və digər avadanlıqlar istehsal edən müəssisələrin sayında dalğalı bir dinamikanı əks etdirir. 2003-cü ildə 23 müəssisə ilə başlayan bu sektor, 2004-cü ildə kiçik bir azalma (21) yaşasa da, sonrakı illərdə ardıcıl artım nümayiş etdirmişdir. Ən diqqətçəkən artım 2007-ci ildən 2009-cu ilə qədər müşahidə olunur. Bu dövrdə müəssisələrin sayı 28-dən 41-ə yüksələrək ən pik nöqtəsinə çatmışdır. Bu, böyük ehtimalla həmin illərdə texnoloji inkişafa və daxili tələbata uyğun olaraq sektorda aktivliyin artdığını göstərir. 2009-cu ildən sonra müəssisə sayında kəskin azalma baş vermişdir. 2010-cu ildə 33-ə, 2012-ci ildə isə 25-ə düşmüşdür. Bu geriləmə global iqtisadi dalğalanmalarla və ya daxili bazarın yenidən formalaşması ilə əlaqəli ola bilər. 2013-cü ildə (23 müəssisə) sektorda müəyyən sabitləşmə müşahidə olunur, lakin bu, 2003-cü il səviyyəsinə qayıdış demək idi. 2013-cü ildən 2018-ci ilə qədər müəssisə sayında yavaş da olsa, müəyyən artım tendensiyası yenidən başlayır. 2018-ci ildə say 26-ya çataraq əvvəlki illərə nisbətən daha stabil bir vəziyyətə gəlmişdir. Dövrüyyənin əvvəli və sonu müqayisə edildikdə (2003-də 23, 2018-də 26), sektorun say baxımından əhəmiyyətli bir inkişaf göstərmədiyini, lakin pik nöqtədən (2009-cu il) sonra müəyyən qədər toparlandığı müşahidə olunur. Bu, bəlkə də daha kiçik müəssisələrin bağlanması, lakin daha böyük və rəqabətə davamlı şirkətlərin bazarda möhkəmlənməsi ilə izah oluna bilər [5].

Prezident İlham Əliyevin Elektroenergetika Sektoruna Dəstəyi. Prezident İlham Əliyev elektroenergetikanın inkişafı istiqamətində qanunvericilik bazasını daim diqqətdə saxlayır. Bu sahədə müvafiq qanunlar qəbul edilmiş, mövcud qanunlara dəyişikliklər edilmiş, habelə müvafiq fərman və sərəncamlar imzalanmışdır. 14 aprel 2009-cu il tarixli fərmanı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikası regionlarının 2009-2013-cü illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı”nda da bu mühüm məsələyə geniş yer verilmişdir. Proqram ölkənin elektrik enerjetikası sahəsinin daha da inkişaf etdirilməsi üçün bir sıra tədbirləri nəzərdə tuturdu. Regionların inkişafı və bununla əlaqədar elektrik enerjisinə artan tələbatı nəzərə alaraq, yeni enerji güclərinin yaradılması, alternativ və bərpa olunan enerji mənbələrindən

istifadənin genişləndirilməsi yolu ilə ölkənin enerji təminatının gücləndirilməsi bu proqramın əsas hədəflərindən idi. "Elektroenergetika haqqında", "Qaz təchizatı haqqında" və "Su təchizatı və tullantı suları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunlarına edilən əlavə və dəyişikliklər, sənayenin bu sahəsində mövcud olan qanunvericilik sistemini daha da təkmilləşdirdi. Bu isə öz növbəsində sektorun daha sürətli inkişafına təkan verdi. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin elektroenergetikanın inkişafının təminatı istiqamətində imzaladığı qanunlar xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. 15 noyabr 2011-ci il tarixli "Elektroenergetika haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Qanun bu təşəbbüslərin ilkin nümunələrindən idi [3, s. 2].

Bundan əlavə, Prezident İlham Əliyev 31 oktyabr 2014-cü ildə "Elektroenergetika haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiqi ilə bağlı 13 iyun 1998-ci il tarixli 723 nömrəli Fərmanında dəyişikliklər edən qanunu imzaladı [1, s. 3]. Daha sonra, 31 iyul 2017-ci ildə "Elektroenergetika haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiqi barədə" həmin Fərmanda növbəti dəyişikliklər edildi. "Elektroenergetika haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda sonuncu dəyişiklik isə 13 fevral 2018-ci ildə Prezident İlham Əliyev tərəfindən icra edildi. Qanunvericilikdəki boşluqların aradan qaldırılması həmişə aidiyyəti sahənin inkişafına müsbət təsir göstərmişdir; bu müvafiq addımlar da tamamilə yerində atılmışdı [2, s. 3].

2002-ci ildə Azərbaycanda fəaliyyətə başlayan "Barmek Azərbaycan" MMC-nin idarəçiliyi dövründə orta və alçaq gərginlikli şəbəkələrin keyfiyyətsiz vəziyyəti səbəbindən abonentlər kəsintisiz elektrik enerjisi ilə təmin oluna bilmirdi. Bu səbəbdən, 2006-cı ilin avqust ayından etibarən "Barmek Azərbaycan" şirkətinin fəaliyyətinə son qoyuldu. Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyevin 10 avqust 2006-cı il tarixli sərəncamı ilə "Bakielektrikşəbəkə" ASC-nin fəaliyyətinin bərpası Bakıda elektrik təchizatında yaranmış böhranın həllində atılan ilk mühüm addım oldu və elektrik paylayıcı sahələrdə islahatlara başlanğıc verildi. Qeyd etmək lazımdır ki, elektroenergetika sənayesi ölkəmizin regionlarının 2005-2015-ci illərdə sosial-iqtisadi inkişafına yönələn proqramların icrası ilə paralel olaraq, elektrik paylayıcı şəbəkələrdə islahatların növbəti mərhələsinə qədəm qoydu [6, s. 2]. Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyevin 10 fevral 2015-ci il tarixli sərəncamı ilə "Bakielektrikşəbəkə" ASC-nin adı dəyişdirilərək "Azərişiq" ASC adlandırıldı. Bununla da, Naxçıvan Muxtar Respublikası istisna olmaqla, ölkə ərazisində istehlakçıların etibarlı, təhlükəsiz və səmərəli elektrik enerjisi ilə təchizatı "Azərişiq" ASC-yə həvalə olundu. "Azərişiq" ASC yarandığı 2015-ci ilin əvvəlinə respublika üzrə elektrik şəbəkələrinin qoyuluş gücü 9,500 MVA idisə, 2016-cı ilin sonuna bu göstərici 12,561 MVA-ya yüksəlmişdir. Bu artım, sektorun inkişaf tempini və yenidənqurma işlərinin səmərəsini əyani şəkildə göstərir. "Azərişiq" ASC respublikamızın 57 rayon və şəhərini əhatə edərək, 7 regional enerji təchizatı satış idarəsi qurmuşdur. Bunlar Bakı, Şimal, Cənub, Şimal-Qərb, Aran, Mərkəzi Aran və Qərb regional enerji təchizatı və satışı idarələridir. Hazırda respublikanın bütün Regional Enerji Təchizatı və Satışı İdarələrinin (RETSİ) əhatə etdiyi elektrik şəbəkələrində yeni güc mərkəzlərinin yaradılması, eləcə də bütün qəsəbə və kəndlərin, bütövlükdə yaşayış məntəqələrinin dayanıqlı və keyfiyyətli elektrik enerjisi ilə təmin olunması işləri geniş miqyasda və sürətlə davam etdirilir.

Nəticə

Nəticə etibarilə, Azərbaycanın elektroenergetika sahəsində atdığı strateji addımlar və qeyri-neft sektorunun saxələndirilməsinə yönələn siyasət ölkənin iqtisadi müstəqilliyini gücləndirir. Bu, ölkənin enerji təhlükəsizliyini təmin etməklə yanaşı, ixrac potensialını artırır və qlobal bazarda rəqabət qabiliyyətini yüksəldir. Həyata keçirilən layihələr və qanunvericilik

dəstəyi sayəsində Azərbaycan müasir texnologiyalara əsaslanan dayanıqlı inkişaf modelini uğurla davam etdirir.

ƏDƏBİYYAT

1. “Elektroenergetika haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə» Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1998-ci il 13 iyun tarixli 723 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı // Azərbaycan. 7 noyabr 2014, s. 3.
2. “Elektroenergetika haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikasının Qanunu // Azərbaycan. - 2018, 3 mart.–s. 3
3. “Elektroenergetika haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikasının Qanunu // Azərbaycan. 1 yanvar 2012, s. 2.
4. Abdullayev M. Azərbaycanda güclü sənaye potensialı yaradılır // Yeni Azərbaycan. 22 noyabr 2016, s. 2
5. Azərbaycan Respublikasının Statistika Komitəsi. Azərbaycanın sənayesi [Elektron resurs] / 27.10.2021. [12:35] URL: <https://www.stat.gov.az/source/industry/>
6. Bayramov Ə. Azərbaycanın elektroenergetika sənayesinin inkişafında yeni mərhələ // Xalq qəzeti. 2 noyabr 2014, s. 2
7. Əliyev İ. H. İnkişaf – məqsədimizdir. c. 1, 2008,424 s.
8. Əliyev İ. H. İnkişaf – məqsədimizdir. c. 20, 2015,408 s.
9. Əliyev İ. H. İnkişaf – məqsədimizdir. c. 21, 2015, 392 s.
10. Əliyev İ. H. İnkişaf – məqsədimizdir. c. 26, 2015,400 s.
11. Əliyev İ. H. İnkişaf – məqsədimizdir. c. 34, 2016,404 s.
12. Əliyev İ. H. İnkişaf – məqsədimizdir. c. 43, 2017,404 s.
13. Əliyev İ. H. İnkişaf – məqsədimizdir. c. 54, 2018,407 s.
14. Yaqubzadə M. Dövlət Proqramı elektroenergetika təsərrüfatının inkişafını sürətləndirəcək // Xalq qəzeti. 9 iyun 2009, s. 1.

УДК 94(479.24)

*Айтен Шираз кызы Джафарли
Бакинский Государственный Университет*

ЭНЕРГЕТИЧЕСКАЯ ПОЛИТИКА АЗЕРБАЙДЖАНА: ТЕНДЕНЦИИ РАЗВИТИЯ НА 2003–2018 ГОДЫ РЕЗЮМЕ

Ключевые слова: экономика Азербайджана, Развитие ненефтяного сектора, Промышленные парки, Экономическая диверсификация, Технологические инновации, Переработка отходов

Данный комплексный анализ рассматривает эволюцию и стратегическое развитие экономики Азербайджана под руководством Президента Ильхама Алиева. В нем особо подчеркивается кардинальный переход от нефтяной зависимости к диверсифицированной модели роста, ориентированной на ненефтяной сектор. В тексте подробно описываются значительные инвестиции и политические инициативы, направленные на укрепление электроэнергетической отрасли, включая строительство многочисленных электростанций и подстанций, а также масштабную модернизацию национальной энергосистемы. Особое внимание уделяется ключевой роли

индустриальных парков, таких как Сумгайытский Технологический Парк (СТП) и Балаханский Промышленный Парк, в развитии высокотехнологичного производства, продвижении возобновляемой энергетики и эффективной переработке отходов. Тщательно рассматриваются также интеграция нанотехнологий в различные промышленные области и прочная законодательная база, поддерживающая эти достижения. Кроме того, аннотация подчеркивает впечатляющее превращение Азербайджана в экспортера энергии, выходящего за рамки традиционных нефти и газа, демонстрируя его возросший экспортный потенциал в электроэнергетике и других нефтяных продуктах. Реформа и расширение «Бармек Азербайджан» в «Азеришыг» АО представлены как важнейшие этапы в повышении надежности и качества электроснабжения по всей стране. В конечном итоге, документ наглядно демонстрирует непоколебимую приверженность Азербайджана устойчивому экономическому развитию посредством стратегических инвестиций в инфраструктуру, передовые технологии и диверсифицированное промышленное производство.

UDC 94(479.24)

Ayten Shiraz Jafarli
Baku State University

**AZERBAIJAN'S ENERGY POLICY:
DEVELOPMENT TRENDS FOR 2003–2018
SUMMARY**

Key words: Azerbaijan Economy, Non-oil Sector Development, Industrial Parks, Economic Diversification, Technological Innovation, Waste Recycling

This comprehensive analysis examines the evolution and strategic development of Azerbaijan's economy under President Ilham Aliyev's leadership. It highlights the pivotal shift from oil dependence towards a diversified, non-oil driven growth model. The text meticulously details significant investments and policy initiatives aimed at bolstering the electro-energy sector, including the construction of numerous power plants and substations, alongside extensive modernization of the national energy grid. A key focus is placed on the vital role of industrial parks, such as the Sumgait Technologies Park (STP) and Balakhani Industrial Park, in fostering high-tech manufacturing, advancing renewable energy production, and promoting efficient waste recycling. The integration of nanotechnology across various industrial applications and the robust legislative framework supporting these advancements are also thoroughly discussed. Furthermore, the annotation underscores Azerbaijan's remarkable transformation into an energy exporter beyond traditional oil and gas resources, showcasing its enhanced export potential in electro-energy and other non-oil products. The reform and expansion of "Barmek Azerbaijan" into "Azərişiq" JSC are presented as crucial milestones in improving the reliability and quality of electricity supply nationwide. Ultimately, the document powerfully illustrates Azerbaijan's unwavering commitment to sustainable economic development through strategic investments in infrastructure, cutting-edge technology, and diversified industrial production.

Daxil oldu: 19.06.2025-ci il